

अर्थः स्पष्ट एव भविता धर्मोऽपि सर्वलोकोपकारकस्य राज्ञी जीवनेन एतेन भृत्यस्यापि निष्कपटं महत्सेवां कुर्वतो धर्मवद्विरस्तीति ज्ञेयं ॥ ३५ ॥ ३६ ॥ ३७ ॥ ३८ ॥ ३९ ॥ ४० ॥ ४१ ॥ इति आदि

तदष्टपन्नगेंद्रेण करिष्येऽहमपज्वरं ॥ तत्र मेऽर्थश्च धर्मश्च भवितेति विचिंतयन् ॥ ३५ ॥ तददर्शसनागेंद्रस्तक्षकः काश्यपं पथि ॥ गच्छंतमेकमनसं द्विजो भू-
त्वा वयोऽतिगः ॥ ३६ ॥ तमब्रवीत्पन्नगेंद्रः काश्यपं मुनिपुंगवं ॥ कथं वां स्वरितो याति किंच कार्यं चिकीर्षति ॥ ३७ ॥ काश्यप उवाच नृपंकुरु कुलोत्प-
न्नं परिक्षितमरिंदमं ॥ तक्षकः पन्नगश्रेष्ठस्तेजसाऽद्य प्रधक्ष्यति ॥ ३८ ॥ तदष्टपन्नगेंद्रेण तेनाग्निसमतेजसं ॥ पांडवानां कुलकरं राजानममितांजसं ॥ गच्छा-
मि त्वरितं सौम्यसद्यः कर्तुमपज्वरं ॥ ३९ ॥ तक्षक उवाच अहं स तक्षको ब्रह्मस्तं धक्ष्यामि महीपतिं ॥ निवर्त्तस्व न शक्तस्त्वं मया दष्टं चिकित्सितुं ॥ ४० ॥
काश्यप उवाच अहं तं नृपतिं गत्वा त्वया दष्टमपज्वरं ॥ करिष्यामीति मे बुद्धिर्विद्याबलसमन्विता ॥ ४१ ॥ इति श्रीमहाभारते आदिपर्वणि आस्तीकपर्व-
णिकाश्यपागमने द्विचत्वारिंशोऽध्यायः ॥ ४२ ॥ तक्षक उवाच यदि दष्टं मये हत्वं शक्तः किंचिच्चिकित्सितुं ॥ ततो वक्षं मया दष्टमिमं जीवय काश्यप ॥ १ ॥
परं मंत्रबलं यत्ते तद्दर्शय तत्स्वच ॥ न्यग्रोधमेनं धक्ष्यामि पश्य तस्ते द्विजोत्तम ॥ २ ॥ काश्यप उवाच दशनागेंद्र वक्षं त्वं यद्येतदभि मन्यसे ॥ अहमेनं त्व-
या दष्टं जीवयिष्ये भुजंगम ॥ ३ ॥ सौतिरुवाच एवमुक्तः सनागेंद्रः काश्यपेन महात्मना ॥ अदशदृक्षमभेत्यन्यग्रोधं पन्नगोत्तमः ॥ ४ ॥ स वक्षस्तेन दष्टं तु
पन्नगेन महात्मना ॥ आशीविषविषोपेतः प्रज्ज्वाल समंततः ॥ ५ ॥ तदग्ध्वासनगं नागः काश्यपं पुनरब्रवीत् ॥ कुरु यत्नं द्विजश्रेष्ठ जीवयैनं वनस्पतिं ॥ ६ ॥ सौ-
तिरुवाच भस्मीभूतं ततो वक्षं पन्नगेंद्रस्य तेजसा ॥ भस्म सर्वं समाहृत्य काश्यपो वाक्यमब्रवीत् ॥ ७ ॥ विद्याबलं पन्नगेंद्र पश्य मे घवनस्पतौ ॥ अहं संजीवया-
म्येनं पश्य तस्ते भुजंगम ॥ ८ ॥ ततः स भगवान्विद्वान्काश्यपो द्विजसत्तमः ॥ भस्म राशीकृतं वक्षं विधया समजीवयत् ॥ ९ ॥ अंकुरं कृतवांस्तत्र ततः पर्णद्वयान्वितं
पलाशिनं शाखिनं च तथा विटपिनं पुनः ॥ १० ॥ तदृष्ट्वा जीवितं वक्षं काश्यपेन महात्मना ॥ उवाच तक्षको ब्रह्म नैतदत्यद्भुतं त्वयि ॥ ११ ॥ द्विजेंद्र यद्विषं हन्या-
मम वामद्विधस्य वा ॥ कंत्वमर्थमभिप्रेप्सुर्यासितत्र तपोधन ॥ १२ ॥

पर्वणि नैलकंठीये भारतभाष्ये द्विचत्वारिंशोऽध्यायः ॥ ४२ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७३ ॥ यदीति ॥ १ ॥ २ ॥ दशदंशं कुरु ॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥ नगं वक्षं ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥ नैतदिति हे ब्रह्म नृत्वं
यि सर्वशक्तिमति ब्रह्मीभूते एतत् अद्भुतं एतदिति पाठे यथाश्रुतोऽर्थः ॥ ११ ॥ १२ ॥